

Gyászos évforduló

*Egy szó nyilallott a hazán keresztül,
Egy röpke szóban annyi fájdalom;
Éreztük, amint e föld szíve rezdül
És átvonaglik róla, völgy, halom.
Az első hír, midőn a szót kimondta,
Onőn hangjától visszadöbbene;
Az első rémület kétségbevonta:
Van-e még a magyarnak Istene?*

Nincs szava a szótárnak, nincs tudományos meghatározása a lélekbuvárnak, amely pontosabban kifejezné a nemzet lelkiállapotát vitéz nagybányai Horthy István halálhírének tavalyi pillanatában, mintahogy ezt Arany János csodálatos szavai kifejezik. Valóban, szinte dermedten néztünk egymásra valamennyien, magyarok és döb-bent pillantásunkban ott élt a néma kérdés: Magyarok Istene, miért tetted ezt velünk?

Szent István ünnepén, az Ur 1942-ik esztendejében, olyan gyászos és szörnyűséges esemény zavarta meg a magyarságnak ezt az ősidők óta öröme és vigasságra rendelt napját, hogy ennek a gyásznak emlékezte most már minden időkre összekapcsolódik Szent István napjának megünneplésével. Ha igaz, szinte szóról-szóra igaz volt valaha a „derült égből lesújtó vilám” sokat használt szövege, akkor a magyar történelemnek ezen a tavaly átélt napján láthattuk, érezhettük ezt teljes igazságában, amikor a nemzet legsugarasabb nyári szépségű Szent István napjára ébredt, hogy ez az örömnapi a legsötétebb gyász felhőiben esteledjék be.

1942. év Szent István napjának reggelén, 5 óra és 7 perckor, harctéri feladatának teljesítése közben, repülőgépevel lezuhant és meghalt vitéz nagybányai Horthy István főhadnagy, Magyarország kormányzóhelyettese.

Szerte az országban annak a legnagyobb nemzeti ünnepünknek örömeivel zúgtak a harangok, amely erre az egyetlen napra, a háboruban álló ország fölé is a gondtalan ünneplés hangulatát tudta borítani, a budai Vár utcáin ezer és ezer főnyi tömeg várta a dicső erekllye, a Szent Jób megjelénését, hogy ez, végiglebegve a meghajtott fejek fölött, hitet, reménységet és erőt sugározzon a szívekbe, ezer és ezer szempár követte Kormányzó Urunk daliás alakját a körmenetben, áldást kérve nevére és életére az Egek urától, amikor egyszerre végigfutott az országon a hír: ifjú Kormányzóhelyettesünk meghalt az orosz harctéren.

De amikor a villámcsapás benuvártából lassan felocsudott a

nemzet, amikor, szívében a gyásztompa sajtásával is ráeszmélt kötelességeire, amelyekkel e súlyos időkben a hazának tartozik, az a Gondviselés, amelynek jelenlétét a gyász pillanatában szinte kétségbevitük, fölemelte mutatóját és annak az áldozatnak fenséges értelmére mutatott, amelyet Kormányzóhelyettesünk ifjú életével e nemzetért hozott.

Ott állott előttünk egy férfi-élet fényes példája. A Legelső Magyar Ember, Kormányzó Urunk fia, Magyarország kormányzóhelyettese, mint egyszerű repülőfőhadnagy önként a harctérre megy, ahol — előjáróinak megállapítása szerint — „magatartása úgy harcban, mint harcon kívül példás volt... Felülmúlhatatlan volt a kötelességteljesítése és szolgálatkészsége. Emellett kitűnő bajtárs és melegszívű előjáró volt, aki alárendeltjeivel bajt és örömet egyaránt megosztott”. A hadseréparancsnokság akkori összefoglaló jelentése a Kormányzóhelyettes harctéri szolgálatáról, megállapítja, hogy 1942. július hó 4.-e és augusztus 19.-e, tehát 45 nap alatt, nem kevesebb, mint 24 alkalommal hajtott végre harcfeladatot, ami annyit jelent, hogy másfél hónapon át minden második napon élet-halál küzdelemre szállt fel a felhők közé. A harctéri összefoglaló jelentés azt is elmondotta vitéz Horthy István főhadnagról, hogy hány alkalommal tüntette ki magát, mint raj- és gépparancsnok, személyes példaadásával és bátorságával és milyen eredményekkel tért vissza, az ellenség fölött teljesített repülőfeladatairól.

Mi ez, ha nem a kötelességteljesítés, az önfeláldozó kötelességtudás legtündöklőbb példája számunkra? Ha ő, azon a magas posztján, amelyre a nemzet bizalma állította, így napról-napra kockára vetette életét, ha ő a Kormányzóhelyettes, ennyire úgy részt tudott kérni, vállalni és elvégezni a nemzeti feladat alázatos szolgálatából, ha ő, a fiatal férj és ifjú apa ennyire át tudta érezni a közös és egyetemes kötelességek áldozatos szolgálatának szükségét, akkor nekünk — milliónyi magyaroknak — minden erőnkkel és áldozatunkkal követnünk kell példáját. Ám nemcsak azoknak, akik előtt, odakünn a harctereken, mint legközvetlenebb legtündöklőbb példakép lebegett vitéz Horthy István főhadnagy alakja, nemcsak honvédeinknek, akiknek egyszerű hősi szelleme

szinte megtestesült Horthy Istvánban, hanem nekünk is, mindnyájunknak idehaza a polgári munka küzdőterein, minden gondolatunkban és cselekedetünkben le kell vonnunk Horthy István, a kormányzóhelyettes-főhadnagy életének és halálának tanulságait.

Hiszen láthattuk őt ezen a fronton, a polgári munka küzdőterén is, becsülettel és egész ember, egész férfi módjára megállni helyét. Ő, aki a harctéren szívvel-lélekkel katona tudott lenni, itthon, a békés építő és teremtő munkából is ugyanazzal a kötelességtudással, akaratörővel és kezdeményezési szellemmel vette ki részét, amely harctéri szolgálatában egyre újabb és újabb tettekre, feladatokra sarkalta.

Ha mindezt végiggondoljuk, a gyászos évforduló sajtó visszaemlékezéseinek e nehéz órájában is elhallgat ajkunkon a panasz, az Isten rendelkezésének kifürkészhetet-

len titkát ostromló „miért?”, hogy felfogjuk és megértsük az ifjú és nagyszerű élet hirtelen elmúltának nagy tanítását.

Mert vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes-főhadnagy életének és halálának példájára irányítva szemünket és lelkünket, lehetetlen fel nem ismernünk benne a Gondviselés intését, mely néma és könyörtelen, mint a nemzetek és egyének sorsát intéző Gondviselés majdnem minden intése, de amely annál erősebben figyelmezteti az egyént és nemzetet kötelességeire, annál erősebben hangsúlyozza, mivel tartoznak az élők a hősi halottaknak. Mert egyén és közösség sohasem meríthet annyi erőt és tanulságot nagy feladataihoz, mint akkor, ha egy élet elmúlásában felismeri az áldozatot, a példát, a Sors fölemelt mutatóját.

A Z Ó R A

Polgári lakásban az órának nem kell sok idő hozzá, hogy kifulladás: elég párnapos távollét s a hazatérő háziak holtan találják a lakás óráit. Az ablakokat felnyitják, a villanyt meggyújtják s az élet egyik gépies, ösztönös mozdulatával az ember, aki hazajött, a falóra elé áll, felbuzza az órát, megigazítja a mutatókat és elindítja az óraingát.

Ez a pillanat, amikor a szendörgő lakásban megindulnak az órák, az élet egyik vajkos és izgalmas pillanata. Az órák rekedten és krakogva ébrednek a tetszalából s ijedtségben össze-vissza ütnek. Az időóra sajátja, hogy nem találja meg rögtön lelki egyensúlyát, az első pillanatban, este nyolckor tizenkettőt üt s a tetejébe, esztelenül, mint aki segítséget kiált, még négyet, rövideket. Látnivaló, sőt hallanivaló, hogy a finom szerkezet nyugtalan. Az órák bizonyos belső ellenkezéssel térnek vissza a semmiből az időbe. Feladatuk, melynek belső értelme annyi, hogy a végtelenből másodpercet csináljanak, a céltalanból célszerűt, az emberfelettiből emberit, teljesen eltölti az órákat. Lámpalázuk van az első pillanatokban, dadognak. Aztán dolgozni kezdenek, ütnek és mutatnak, mint az egyiptomi rabszolgák, nappal és éjjel.

Az órák tudják, hogy az élet nemcsak térben történik, hanem időben is; ezért olyan komolyak. Én, az ember, állok az óra számlapja előtt s tudom, hogy az élet nemcsak térben és időben történik, hanem az én lelkemben is; ezért vagyok viszont én ilyen komoly. Ezenfelül tudok sok minden mást is, ami az időnek értelme; tudom, hogy az idő sors is. Ezt az óra nem tudja. Ezért üt néha vigan, ellentétben velem, az emberrel, aki már csak mérgesen ütök.

Az óra jár s a lakás megtelik a finom, nem nagyon régi hanggal, mely néhány évszázada tölti csak be az emberi világot: a szerkezetes óra hangjával. A homokóra és a napóra még hangtalanul végezték kegyetlen feladatukat, mint a keleti böhérok: ölték az időt, de nesz-telenül. A szerkezetes óra már beleszól

az emberi életbe. Finom és kevésbé finom neszei megöltének minden lakást azzal az idő öntudattal, mely lehet egészen közömbös és utolsó, de lehet magasfe-szültsgű és tragikus is. Az óra most olyan időt mutat a világnak, mikor a másodperceknek más értelmük van, mint régen az évtizedeknek. Az óra tudja, hogy az idő, melyet mutat és gyárt, egy-értelmű a végzetel. Ezért, megfigyelésem szerint, kissé nagyképek is ujabban az időórák. Ismerek egyet, mely oly komoran és fontoskodva jelenti be a fel- és egész órákat, mintha itéletet hirdetne. S néha csakugyan itéletet birdet, igazságot, vagy igazságtalant, emberek milliói számára. Ezért vigyázz, mikor felhuzod a z órát!

Vigyázz, érintsd óvatos ujjhegyekkel a mutatókat, vigyázz, mikor elindítod az ingát. Életed, mely időhöz kötött, e pillanatokban megint visszakapcsoltak a Nagy Szerkezet életüteméhez, amelynek neve a világ, értelme a sors. Lehet élni, mint a kő s lehet élni, mint a másodpercmu-tató. A pontos óra hatvan másodpercet ver percenként, mint ahogy a pontos szív hetven-nyolcvan körül ver percenként: az óra őrzi a mindenség szívverését s az összjáték, ember és mindenség között, a pillanatban, amikor a hazatérő megindítja a lakásban az órákat, végzetesen elkezdődik. Az órák járnak kezdenek, mert az ember kíváncsi sorsára. Mindenfelől mondanak az órák. Ezt mondják: „Élsz”. Aztán ezt: „Halandó vagy”. Alápigazságokat mondanak, szüksékvau. Soha nem hazudnak. Az ember áll az órák előtt, melyek visszakapcsolták személyes sorsát abhoz a titkos rendhez és rendszerhez, mely mindenestől a végzet s egy pillanattig elcsodálkozik. A másodperceket nézi és a végtelenségre gondol. Aztán ásit és vetkőzni kezd, mert — az óra mondja — éjfélt elmúlt, öt perccel.

Tartsuk be szigorúan
a légvédelmi előírásokat.

Erős magyarság, erős, független magyar állam

A mi különleges viszonyaink közepette nemzetiségi politikánk alapja: erős magyarság, erős, független magyar állam. Ez az a cél, amelyet állandóan munkálunk. De ennek a célnak munkálásából ki kell venni a maguk részét nem magyarajku honfitársainknak is. Az erős magyarság és az erős független magyar állam nekik épp olyan érdekük, mint nekünk magyaroknak. Az ő boldogulásuknak, fennmaradásuknak, virágzásuknak ép úgy feltétele, mint a miénknek. Ennek a gondolatnak jegyében kell kezeltönnünk. Ezt kell közösen munkálunk, ebben a gondolatban kell összeforrunk.

Ezen az úton haladva, erről soha le nem térve könnyen kiküszöbölhető minden surlódás. Mert ez az út a suum cuiusque útja, a kölcsönös megbecsülésé, tisztelése és szeretete. A szeretet, amelynek jelentőségére, mint nemzetiségi politikánk egyik legfontosabb lelki tényezőjére a miniszterelnök úr ungvári beszédében rámutatott, amidőn hangzottatta, hogy „A magyar fajtának sok minden hibája között van egy nagy gyöngesége, amely azonban legszebb tulajdonsága is: szereti embertársát.” És ugyanakkor kiemelte, hogy „Mi mindig szeretünk azokat a népeket, amelyeket itt találtunk, ide behoztunk, ide beengedtünk. Ez a gyöngénk, a mi erőnk. Mert igazán szeretni csak az erős tud. A gyűlölködés, az elnyomás, a leigázás, azok fegyvere, akik nem bíznak a maguk erejében. Az erő önbizalmat ad, megadja a biztonságot a vezetésre, az egyéni életben éppen úgy, mint a népek életében, mint a népek vezetésében. Nekünk nincs szükségünk a magunk igazának bizonyítására, a történelmi hamisítás, az ócsárlás, a sokszor piaci hangú gyűlölködés eszközével élni. Elég szárazon kijelenteni: ha mi úgy elnyomtuk, leigáztuk volna ezer éven át az itt élő és ide beköltöző nem magyar honfitársainkat, amint azt rólunk ellenfeleink hirdetik, hirtmondója nem lenne nemzetiségeinknek.

Erős magyar állam, amelyben a magyarság a nemzetiségekkel — azok jogos igényeit teljesen kielégítve — békés harmóniában együttél. Európa e részében a béke legbiztosabb óra.

A magyarság lelkében mindig élő volt és élő ma is a testvéri szeretet a nemzetiségek, azon népek felé, amelyekkel együttél és együttél, élő volt és élő ma is a megértő készség a nemzetiségi jogok elismerésére és a gyakorlati biztosítására. Viszont nemzetiségeinkben is élő valóság volt és az ma is a magyar állameszme. Ha e részben a történelem folyamán voltak zavaró momentumok, s ilyenekről itt-ott talán ma is szó eshetik, azok csak egyes nemzetiségi személyekben, a nemzetiségi tömegek piciny, vékony rétegében jelentkeztek, de nem tudták áthatni, mint ahogy ma sem hatják át a nemzetiségeknek akárcsak valamely jelentékenyebb tömegét. Ezt hangsúlyozottan ki kell emelnünk, mint ahogy nyomatékkal kell rámutatni arra is, hogy még e sporadikus zavaró momentumokat is sohasem a magyar állam, vagy a magyarság termelte ki. Nem, azok nem itt születtek, azokat mindig kívülről, mesterségesen szították, béke-zavaró szándékokból. Szították olyanok, akik túlzott sovizmustól és vak gyűlölettel fűtve elvesztették a józan realitás politikai látást és sovén elvakultságukban nem ismerték fel, hogy a Duna-völgyében középponti elhelyezkedésű magyarság és a vele együttélő nemzetiségek sorsszerűen, természeti és gazdasági adottságok miatt egymásra, egy áram keretében vannak utalva. De szították és szítják olyanok is, akik örök-érvényű emberit igazságokkal ajkukon valójában merget csöpögtetnek az egymás felé kinyílt lelkekbe, szétválasztani akarják azokat, éket akarnak verni azok közé, akik sorsszerűen egymásra vannak utalva.

Magunk és mások is, akik a duna-völgyi nemzetiségi kérdés problémáit vizsgálták, nem zárkozhatalnak el a most említett természeti, gazdasági erők elhatároló szerepének felismerése előtt. De nem zárkozhatalnak el egy másik rendkívüli körülmény meglátása előtt sem. S ez minden hamis dobverés, hazug propaganda állításával szemben az, hogy e területen az itt élő népek között időtálló színtézist, békét, harmóniát csak a magyar állam és csak a magyarság tudott és tud teremteni és fenntartani.

A magyarságnak, a magyar népnek keletről hozott türelmessége és ösztönö-

sen érvényesülő magas politikai horizontja, e tulajdonoknak a nemzetiségek nagy tömegeinek állambűsége és ragaszkodása a magyar államhoz, azok a lelki pillérek, amelyek e színtézis, e harmónia kialakítására és fenntartására szükségesek.

kult és amelyeken az nyugszik.

Sziklaszilárdan hisszük, hogy ezek a százados próbát kiállott lelkiezők változatlanul fognak érvényesülni a legnagyobb viharok és veszélyek között is.

Tudja-e ön...?

... hogy a római császárok, bár szigorú rendeletekkel igyekeztek gátat vetni a szerencsejátékoknak, maguk legtöbbször szenvedélyes játékosok voltak? Néró császár például 400.000 szesztercius vagyis kb. 120.000 pengő értékű tételekben játszott. Suetinius római író szerint Augustus császár mikor a császári flotta már másodszor vesztett csatát, játszani kezdett, hogy legalább ily módon egyszerű győzelmet arasson. Caligula igen szeretett csalni, de más eszközöktől sem riadt vissza. Egy alkalommal, mikor már mindenét elvesztette két gazdag római pol-

gárt feltartóztatott az utcán és pénzüket egyszerűen elvette. Claudius császár utazásai közben mindig kockázott, a kockajátékról egyébként könyvet is írt. Domitianus már a kora reggeli órákban hozatta a kockajátékokat, míg Aetius Varus egész éjszakákon hódolt ennek a játéknak.

... hogy századunk elején egy mainzi újságban Schiller „Jungfrau von Orleans” című drámájáról nem éppen bizelgő de annál rövidebb kritika jelent meg, amely a következőképpen szólt: „Az orleansi szűz 1412. január 6-án született egy Domremy nevű falucskában. 1431. május 30-án égették el Rouenben a piactéren és 1906. okt. 23-án temették el a mainzi városi színházban. R. i. p. Nyugodjék békében.

... hogy a régi Görögországban olyan nagyra becsülték az angolnát, miszerint egy híres költő költeményt írt róla, melynek értelmében az angolna a halak életében azt a helyet foglalja el, mint a szép Heléna az asszonyok között. Egy adag izletes hal, a legkiválóbb csemegének számított. Az ünnepélyes nagy lakomáról sohasem hiányozhatott. Jellemző különben a mondás is, melyet akkor használtak, ha valakinek nagy kellemetlenséget akartak kívánni: Ha piacra mész ne találj már angolnát ott.

... hogy az amerikai vadászok a bölényeket néhány éven belül teljesen kipusztították. Míg 1871-ben megbízható becslések szerint a bölényállomány mintegy négymillió darab állat volt, addig ez a szám 1875 ig mindössze 10.000-re csökkent. Eszeveszett írámban vadásztak a bölényekre amelyeknek csak a bőrt értékesítették, ételként csak a nyelvért használták, míg a többi részét pusztulni hagyták. Azoknak a bölényeknek a számát, amelyeknek még a bőrt sem, hanem pusztán a nyelvét értékesítették, mintegy 50.000-re becsülik. 1884-ig Amerikában teljesen kipusztították a bölényeket és ma már csak egyes állatkertekben található egy két példány.

... hogy autamata-büfféink őse már a 18. században működött Párisban. A Café Mekanique-ban ugyanis olyan asztalok voltak, melyeknek lapjai a pincébe vezető, belül üres oszlopokon nyugodtak. Ha a vendég rendelni akart valamit, úgy egyszerűen felnyitotta az asztal lapját, azáltal rendelkezésének megfelelően egy tálcán megjelen-tek a mélységből a kívánt ételek és italok.

... hogy az az általánosan elterjedt nézet, amely szerint a nyári időjárás évtizedekről évtizedekre rosszabbodik, nem egészen felel meg a valóságnak. Ezzel a nézettel szemben ugyanis a tudósok megállapították, hogy a föld éghajlata nem rosszabbodik. Az egyes kutatások összesített eredménye szerint az utolsó 2000 esztendőre nézve nem mutatható ki fokozatosan rosszabbodó éghajlatváltozás sem a jó, sem pedig a rossz időjárás felé, jól lehet átmeneti, illetőleg periodikus időjárások megfigyelhetők voltak. Az a nézet, hogy a nyár fokozatosan rosszabbodik amiatt terjedhetett el, miszerint az utolsó száz esztendő alatt valóban feltűnően gyakoriak voltak a klimatikus ciklusok, azonban csak nem mindenütt éppen a hőmérséklet emelkedett, más rész pedig a gleccserek visszafejlődtek.

Vöröskereszt-gyűjtés.

A belügyminiszter megengedte hogy i. é. okt. hó 1-én és 2-án az ország egész területén a közönség gyűjtést tarthasson a nagyfatos-

A „Közellátási Értesítő” legutóbbi száma a következő rendeleteket tartalmazza:

A m. kir. minisztérium 4020/1943. M. E. számú rendelete

tűzfakészletek igénybevétele tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 11731/1943. K. M. számú rendelete

a szállítványozási díjak szabályozása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 44800/1943. K. M. számú rendelete

a tej és tejtermékek árának megállapításáról szóló 38800/1943. K. M. számú rendelet módosítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 45400/1943. K. M. számú rendelete

a csirátlanított tengeri őrlési termékeinek ármegállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 45600/1943. K. M. számú rendelete

a vágóból, csikóból, számból, csacsiból, őszvérből, és őszvércsikóból nyert hus, melléktermékek, valamint az ezekből készült termékek legmagasabb árának megállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 1165800/1943. K. M. számú rendelete

egyes mezőgazdasági termelők kenyérgabona, árpa és kukoricabeszolgáltatásának szabályozása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 40601/1943. K. M. számú rendelete

a belföldi származású keserűvízárának szabályozása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 43300/1943. K. M. számú rendelete

egyes gazdasági magvak vetőmagkereskedőjének árának megállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 44600/1943. K. M. számú rendelete

a hazai kőbányák által termelt és forgalomba hozott kőanyagok legmagasabb eladási árának megállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 44700/1943. K. M. számú rendelete

a paprika őrlési díjának megállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 45900/1943. K. M. számú rendelete

az élősertés és busipari termékek árának újabb megállapításáról szóló 39200/1943. K. M. számú rendelet módosítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 116550/1943. K. M. számú rendelete

haszonbérletben (felesbérletbe) adott szántóföld után megállapított beszo-

tatási köteleesség teljesítésének szabályozása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 116900/1943. K. M. számú rendelete

az 1943. évi termésű gabona cséplése, őrlése, valamint a gabona és lisztforgalom szabályozásáról szóló 111.000/1943. K. M. számú rendelet kiegészítése tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 42728/1943. K. M. számú rendelete

a magángyógyintézetek ápolási díjainak felemelése tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 43700/1943. K. M. számú rendelete

a közhasználatu villamosművek által felszámítható legmagasabb árak megállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 44100/1943. K. M. számú rendelete

a belföldi cipészfaszeg árának megállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 46000/1943. K. M. számú rendelete

a belföldi fűrészfűrészekben, hazai származású fenyőszárfaiból termelt fűrészárak legmagasabb eladási árának megállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 117200/1943. K. M. számú rendelete

a beszoállítás köteleességbe beszámítható egyes terményeknek és termékeknek beszoállításra nem köteles személyektől való vásárlásának szabályozása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 117300/1943. K. M. számú rendelete

a természetbeni munkabér címén szerzett kenyérgabona beszoállításának és visszavásárlásának szabályozása tárgyában.

A m. kir. iparügyi miniszternek és a m. kir. belügyminiszternek 40900/1943. I. p. M. számú rendelete

a közszállítási szerződések egységárainak (vállalati összegének) megváltoztatására vonatkozó rendelkezések kiegészítése tárgyában.

A m. kir. iparügyi miniszternek, valamint a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek 41200/1943. I. p. M. számú rendelete

a tüzelőanyag beszerzésére, felhasználására és Budapest székesfőváros területén való kiszolgáltatására vonatkozó egyes rendelkezések módosítása tárgyában.

ságu fenti célra.

Városunkban a helybeli Vöröskereszt egyesület fogja megszervezni és levezetni a gyűjtést, melyben városunk társadalmi bizonyára lelkes megértéssel fog résztvenni, miként a múltban!

Hírek és különféle

Egy édesanya emlékének.

Mult szombaton, verőfényes augusztusi délután kísérték ki, temettek el egy édesanyát, aki a régi asszonyok szerénységével élt mindenkor s akinek nevét ideírni éppen ezért szinte kegyetlenségnek hatna, mert megvetette az olcsó hírnevet és Isten szeme előtt, belsőleg nőtt nagyra, anyu, hitves és emberként egyaránt. De élete, mely példaadó élet volt, az ittmaradtak számára addig él, míg valaki emlékét szívében hordja s e sorok írója úgy érzi; kötelessége felmutatni azt, tu! szereteteinek körén is, kiket itt alant árván hagyott.

Milyen rejtett, tiszta, mély életek élnek közöttünk, járnak lelkek imbolyogva, élet és halál között, testileg betegen, de lélekben erősen. Milyen nagy, erős, nemes lelkek, akiknek törekény válla, hallgatása magára veszi mások terhét, akik rövid boldogságukért sirigtartó szeretettel engesztelik a sorsot, akiknek türelme és önfeláldozása tartja fenn végső fokon e bomló világot...

Nemcsak alapos, átható értelmi műveltsége elsősorban, nem csupán páratlan tájékozottsága, nemcsak a szülői ház, a milieudus fogantatásu kultúrája, hanem mindenekelőtt a szeretet csodája, a karitász terjedelme, a kedély mélysége, a szív alázata és udvariassága volt az, amiért a véle töltött percek megállítani szeretők voltak.

Most, hogy ami benne muló volt, röggé válik a röggök között és a nyárutói szél kergeti már sirja fölött a fák sárguló leveleit, újra látjuk finom mosolylyal keretezett komoly arcát, mely áttetsző volt, mintha utoljára már csak a lélek tükröződött volna át rajta, már csak az akart volna áttörni egészen, megegyezve a halál előtt. A halál előtt, mely az ő számára nem volt rut, reménytelen, kietlen. Hiszen ő Isten követének a türelem és megnyugvás alázatával nyújtotta oda keskeny, törekény kezét, melyre a betegség letörölhetetlenül rávéste vonásait. Megbarátkozott vele, mint lelke nővérel, suora nostra morte corporaleval. Egy ajtó bezárult lenn a földön s egy ajtó kinyílt ott fenn az égben, — ez volt számára a halál.

Az élőben volt valami elemezhetetlen báj és közvetlenség, mely egyszerre tudott kapcsolatot, áramlást találni, teremteni, idegenek felé is. A szeretet varázssos hegedűjével birt, mellyel magához szelídítette a távoli szíveket s mely most, arpidőn az ember szinte lötkremegy, meggyalázódik embertestvérén, újra viszszaadta hitünket az anima candida varázslatában. Hát mégis vannak, akik az eszménynek ném tűnő képét kergetik, hanem megelégszölnek, buson, véren, valóságban.

Most már elhangzott, mint egy viszszafozhatatlan, megújrázhatatlan tiszta dal, mely után csak még győtrőbb és iszonytatóbb a Gassenhauerek zivaja, már visszatért Alkotójához, már befogadta minden lelkek végső menedéke, asyluma: az örökkévalóság. Isten ölében ki nyugszol, tied már minden béke és üdvösség. Megoldódott minden talány, örökre fedett minden emberi kin és nyomorúság, mely e földi téreken bolyongva úgy tudja győttörni szegény, gyarló szívünket. Az árnyék nő, az élet elmúlik, mint szélbekapott ének. Itt alant minden csak jel, kép és álom. Csak a halálban ébredünk, csak ott tárul föl az igazság és csak ilyen halálban van megnyugvás, mely elveszi rémületét, kioltja rettenetét, megértet, kibékít sőt majdnem megbarátkoztat vele bennünket is. Mily szegények vagyunk, mindannyian a halál és hit e fenséges gazdagsága, engesztelő, feloldó, felmagasztosító

szépsége előtt. Nincsen másunk, mint elmúlt, visszahívatatlan, örökre tovatűnt órák emlékeztetése, a kegyelet akadozó, fájó szívverése. S néhány süketen dadogó szegyenkező, szavunk: Requiescat in pace! —y —n.

Plébánosunk baglyasaljai fogadtatása. Augusztus 15-én, vasárnap délelőtt ment ki először hívei közé Baglyasaljára Ferenc István esperes-plébános. A templom közelében felállított s fellobogózt diszkapunál sokszáz főnyi közönség várta a kocsin érkező plébánost, akit a községi előjáróság élén Szolnoki Péter községi bíró, az egyháztanács részéről Bóth Gyula bányatárs. igazgatótanító, a társadalmi egyesületek részéről pedig Kiss Lajos a bányamunkásság, Fekete László a bányaiparosok, Dobos Gyula a bányaaltisztek és Szepessi István bányamester a bányasegédtiszték nevében üdvözölt s egy iskolásleányka pedig esokrot nyújtott át, A plébános az üdvözlések után hívei kíséretében a templomba vonult, ahol szentbeszédet, majd utána nagy szentmisét mondott szerpapi segédlettel. Szentmise után a baglyasaljai róm. kat. egyházközségi tagok az ottani bányaakaszinóban gyűltek össze, ahol az oda belépő esperesplébánost Zsigmond József egyházi köszöntötte fel vallásos hittel teitett, szép beszéddel és virágcsokorral.

Orvosi hír. dr. Brunowszki Lóránd orvos, katonai szolgálatából visszaérkezett, orvosi és fogorvosi rendelését f. hó 16-án ismét megkezdte. Rendel. d. e. 11-12 és d. u. 1/3—1/5 ig.

Orvosi hír. Dr. Deutschberger Jenő v. egyet. szemklinikai asszisztens, OTI h. szemész-főorvos hazaérkezett és újból rendel szembajosok részére Lónoncon Vasut-u. 26/B. alatt.

A m. kir. postavezérigazgatóság a salgótarjáni m. kir. postahivatalnál a postaszállítás ellátására 1943. évi november hó 1. napjától kezdő hatállyal pályázatot hirdet.

A pályázat feltételei a salgótarjáni m. kir. postahivatalnál tudhatók meg.

IRDESSEN!

A MUNKA

POLITIKAI HETILAPBAN!

Egy jókarban lévő 9 mm-es flóbert eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Kis hírek a nagyvilágból:

Svédország „esőágyuja“.

A lundi mezőgazdasági főiskola nemrégiben közölte a nyilvánossággal azt a szándékát, hogy kísérleteket végez nagyobb kiterjedésű területek mestereséges öntözésére. Jelenleg az ez irányú munkálatokat egy úgynevezett „esőágyuval“ végzik. A készüléket villamos áram tartja működésben, amely célból egyenlőre éjjeli áramot használnak, hogy a nappali villanyáramellátást szükségtelenül ne terheljék. Az „esőágyu“ lényegében három hatalmas fecskendőből áll, mely vízesés szerűen óriási mennyiségű vizet szór a földekre. Egy-egy fecskendő körülből egy hektári területet szór be vízzel. Mintegy három órányi időtartalom szükséges ahhoz, hogy a talajt akkora vízmennyiséggel lássa el, amekkora vízmennyiség 21 mm-es természetes csapadék-

nak felel meg. A szóbanforgó „esőágyu“ egyenlőre összesen 400 hektári terület öntözésére használják. Szakkörök remélik, hogy ilyen módon sikerül jó aratást biztosítani a szárazságtól veszélyeztetett területeken is.

Az értékes hal.

Fortuna istenasszony nemrégiben egy liszaboni gyárban jelent meg örvedes módon. A Vaaltier nevű cég bizonyos Jose da Rose nevű fém munkás alkalmazottja igen nehéz anyagi helyzetben élt már hónapok óta, ugyanolyra, hogy a házbérét sem tudta már régóta megfizetni. A munkás szűkös anyagi helyzete társai előtt is ismeretes volt, és legutóbb vigasztalásul a szakács a legnagyobb halat juttatta neki az ebédnél. A jelenlevők nem kis meglepetésére a munkás a halban egy húsz koronás svéd aranyat talált. Jogosan tételezhető fel, hogy a pénz érme beváltási értékéből nemcsak a házbérre jutott, hanem a szerencsés munkás némiképp zilált anyagi viszonyait is rendezheti.

HIRTELENI IDŐVÁLTOZÁS

Minden házba: **ASPIRIN**

Talált tárgy. Egy fürdőnadrag találtatott Salgótarján megyei város területén, igazolt tulajdonosa a Rendőrkapitányságon hivatalos órák alatt átvetheti.

SPORT

Egységes helyáarak az NB. I. mérkőzéseken

Mindég baj volt a mérkőzések helyáaraival. Ha az egyesületek kénytelenek voltak némi emelést keresztülvinni, úgy a közönség felzudult, szidta az egyesületek vezetőségeit stb. Ennek most az MLSZ. véget vetett azzal, hogy úgy Budapest mint vidéken megállapították az NB I. mérkőzések egységes helyárait. Mivel a vidéki közönség teherbíró képessége kisebb, mint a budapesti, így a vidéki helyáarak jóval alacsonyabbak. A vidéki helyáarak a következők:

Lelátó páholy	4:50 P. (Bp 8 20)
I. r. számozott ülés	4'—
II. r. számozott ülés	3:50 "
Korzó ülés	3'—
Állóhely	2'—
Közreműködő	1:50 "
Diák, katona, gyermek	1'—

Ezen helyáarak természetesen a nem egyesületi tagokra vonatkoznak. Az SBTC

választmánya legutóbbi ülésén a tagok részére a következő helyáarakat állapította meg:

Lelátó páholy	3:20 P.
Lelátó I. sor	3'—
Lelátó 2-4 sor	2:60 "
Korzó ülés	2:20 "
Állóhely	1'—
Közreműködő	1:50 "
Diák, katona, gyermek	1'—

Rangadó mérkőzéseken joga van az egyesületnek a korzó ülésig bezárólag 50 f-el, az állóhelynét 20 f-el magasabb helyárat megállapítani. Hogy melyik mérkőzés számít rangadónak, azt az egyesület vezetősége állapítja meg. Az őszi sorsolás szerint előrelátólag 3-4 rangadó mérkőzés lesz Salgótarjánban és ezt az egyesület a falragaszokon mindenkor fel fogja tüntetni.

Versek.

Irtá: Garay Anna.

A háboru vázlat

Hallottátok-e már zugni a vihart?...
Ködfelhők homályán amikor rivalt!...
Amikor jön mint egy fenevész
S az éjszakába minden belevész.
Mint mennydörgős villám úgy csap a földre,
Nincs sir, nincs rög, mi föl ne börgögné.
Golyók vad tüzeinek vakító erejét,
Gránát és az ágyu bömböli szét.
Hallottátok-e már üvöltő jajsavát?...
Mikor az életet halottnak adja át!...
Utána sokáig nem süt ki a nap, mert
Elszáradnak tőle a fénysugarak.

A háboru okozójához.

Te! Mégis oly vad göggel járod a világot?
Nem gondolsz arra, hogy egyszer megbánod!

Amikor szivedből elfogy az erő,
Fioszlik a vágyad
Elvonul a derű.
Amikor életed kapuját bezárod,

Arverési hirdetmény.

1034—1943 szám.

Lucfalva község (Nógrád vm. salgótarjáni járás) közhírré teszi, hogy a község mintegy 1200 k. holdat kitevő, külön önálló vadászterületet nem képező határában gyakorolható vadászati jogot Lucfalván a községkázánál 1943. évi szeptember hó 9-én délután 2 órakor tartandó nyilvános árverésen, 1943. augusztus 1-én kezdődően 10 egymásután következő év re a legtöbbet ígérőnek bérbeadja.

Kikialtási ár: 10 q buza, bánatpénz 40 pengő.

Árverési feltételek a községi bírónál és a nagybárhányi körjegyzői hivatalban megtudhatók.

Lucfalva. 1943. augusztus hó 16 napján.

KÖZSÉGI ELŐJÁRÓSÁG

IGMÁNDI KESERÜVIZ

Tavaszi ujdonság

Szücs-féle

„Vitamin Crém”

A legmodernebb elvek szerint készített VITAMINDUS arckrém. Az arcbőr természetes tápanyagait tartalmazza s ezért rugalmassá, üdévé teszi és megóvjá a ráncosodástól.

Szücs-féle

„Bubi Arcszesz”

Megszünteti pattanásait és az arcbőr zsirosságát. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszertár, Salgótarján

Levente híradó

A Honvédelmi miniszter ez évben félmillió pengővel fejlesztette a levente egyesületek víziéletét.

A sajtó képviselőinek bemutatta a Levente Hírközpont a mosonmagyaróvári levente vizitábort, ahol három hetes táborozással folyamatosan 180—200 leventét képeznek ki „műszaki” (vizi) leventévé. A műszaki (vizi) levente szakkiképzés céljai: felkelteni a leventékben az érdeklődést a műszaki ismeretek iránt. Már a leventeéletben elsajátíthatják a szükséges alapismereteket és gyakorlati tapasztalatokat, amelyek megkönnyítik a műszaki csapatokhoz bevonulni szándékozók kiképzését. A vízisportok egyébként is a leg egészségesebb szórakozást is nyújtják. A vízenjárás egészen más gondolkodású fellépésű, kiállású embert farag az ifjúból, erősebbé, edzettebbé, önállóbbá válik mindegyik aki átesik a vízi kiképzésen.

A levente infézmény állandó vizitáborokat kíván létesíteni, pompás barakképületekben helyezik majd el a táborozó ifjuságot és oktatóit. Itt a Mosonmagyaróvári táborban is már felléptették a hatalmas baraktábor alapjait, hamarosan befejeződnek az építkezések. Egyébként Mohácsra, Sztálmárnémetiben, Szentendrén, Keszthelyen, Tiszafüreden, Kalocsán, Baján és Sárospatakon rendeznek be állandó vízi leventetáborokat.

Mint minden szakkiképzési ágban a vízi életnél is csak önként jelentkező leventéket sorolnak be a vízi kiképzési táborokba. A vezényelés előtt orvosi vizsgán esik át a levente, s csak 16. életemévét betöltött, egészséges, fejlett, mindenképpen alkalmas szervezetű ifju jöhet számitáshoz. A műszaki oktatást ifju vezető, fiatal oktatók látják el, akiket még a vízi leventeélet megkezdése előtt 1942 évi nyáron képeztek ki megfelelően. A vízi leventetáborozások mindegyike 21-21 napig tart, s egy levente átlagosan 5 órát tölt vizen. A napi foglalkozás során a gyakorlati ismereteken felül alapos elméleti kiképzést is nyernek.

A táborozások befejeztével vizsgát tesznek a leventék, ezeken a „teljesítménypróbákban” mutatják meg sokrétű tudásukat. A háromhetes kiképzés során a szakkiképzési anyagba tartoznak: a műszaki alapismeretek, kitudó és merő munkák, magassági pontok kitudása (irányzás akadályoztatása esetén) szögek és távolságok mérése, magasságok mérése, anyagismeretek, műszaki segédesszközök és gépek, kötéltákoszások (csomózás) kötéldobás áthajozási eszközök összeállítása és a víziközlekedés szabályai.

Kiképzést kapnak a leventék szabványos ladikban (csákyafogásokkal és egyéb csónakokban órai csónak, kenul (indiancsónak) kajak, guruló evezőpados csónak evezéséből, ismereteiből. Megta-

nulják a vízből mentést, vízrendszert, és vízrendszert szabályait, Magyarország vizeit: vizitóképismertet, viziterképismertet, vizitermészetismertet, végül magát a víziismeret: a vízállás, örvényhullámzás, folyószabályozás.

A vízi leventetáborok fenntartásán kívül, ahol pompás bőséges napi ötszörös étkezésben részesülnek az ifjak, (tej, vaj, tojás, sok hus, gyümölcs.) Ez évben az országban működő leventeegyesületek víziszakosztályainak fejlesztésére összesen félmillió pengő segélyt adott a Honvédelmi Miniszter, amiből 711 kitűnő csónak épült.

A 21 napos tanfolyam végén megrendezik a teljesítménypróbát amelynek követelményei elsősorban gyakorlatiak: műszaki ismeretek, uszás ármentén (800 m, állóvízben 500 m) vízenjárás evezés, kormányzás, a csónak vízrebocsátása és kikötése, kapaszkodás (csákyával) kézzel való evezés. A g akorlat teljesítménypróba legérdekesebb és leglátványosabb része, amidőn a leventék sátorlappból u. m. szükség árhajozási eszközt állítanak össze. Mindazok a leventék, akik jól megfelelnek az elméleti kérdésekre is (pl. Magyarország vízrajza, vizinövényeink, víziállataink ismerete, a napozás előnye és hátrányai, biztonsági rendszabályok a fürdésnél, stb. elnyerik a leventeműszaki (vizi) ügyességi jelvényt.

Pompás levente látványosságokkal vonul fel a levente intézmény a balatoni sport-hét alkalmával.

Levente hírvörök, művészek, repülők, tornászok, versenyzők, levente konyhák, és bábszínházak, 10 000 kerékpáros gyorslevente, leventecsendőrök, és egészségügyi szolgálatosok, zenekarok, kapcsolódnak be a sporthét rendezésébe.

Szeptember 4-től 8-ig a „Balatoni Sporthét” alkalmával minden balatoni községben bemutatja a leventei ifjuság felkészültségét a helyi csapatok bevonásával. Táborfüzék lobogó fényénél bizonyítják be tudásukat. Zeng majd a magyar dal, járják a magyar népi táncokat és táborfüzék jeleneteikkel emlékeznek a magyar hősekre, s ismertetik a leventeélet szépségét.

Már szeptember 2-án a Leventegyesületek Országos Központja nagy hírvör gépkocsit küld Balatonkőrüli utra, hogy a levente-hanglemezekkel, levente filmek vetítésével és előadásokkal felhívja a figyelmet, a leventék nagy, országos

találkozója.

Az országos leventeművészegyüttés és a leventeregőscsoportok, valamint négy leventezenekekar tart előadást, leventék és leventeleányok tornász-bemutatói, leventesport versenyek, levente kajak- és vitorlási közelmek teszik változatossá a balatoni leventenapokat.

A leventeleányok főző bemutatásokat rendeznek, bemutatkoznak mint háziasszonyok és gyermekgondozók leviszik bábszínházait is, amelyek balatoni regéket elevenítenek meg.

A Balaton közsegeinek leventéiből megszervezik a látványos sporthét egészségügyi szolgálatát és levente csendőrök vigyáznak majd a rendre, felsorakoznak a világ legjobb közbiztonsági védelmezői, a magyar csendőrök mellé.

Különösen Balatonfüreden, Siófokon, Balatonföldváron, Tihanyban és Keszthelyen, valamint Balatonalmádin, Balatonlelén, Balatonbogláron, Fonyódon, Badacsonytomajon, Balatonkenesén és Kővágóörsön zajlanak le ezek az érdekes leventeemlények.

A gyorsleventék szept. 4-én kerékpárversenyt rendeznek Budapest és Siófok között, 5-én Balaton-körüli 200 leventeversenyzővel motorkerékpárversenyt rendeznek, amelynek végén Tihanyban terepversenyen bizonyítják be motorvezető tudásukat, a motorkerékpárosok után a kerékpáros leventék is körüfutják a Balatont. Mintegy 10.000 kerékpáros levente vesz részt a találkozóban.

A balatoni levente hét befejezésével szeptember 8-én örömtűzket gyújt a leventei ifjuság a balatoni hegyek ormain, hogy hirdessek a sporthét sikeres befejezését és hívják a magyar leventét és leventeleányt 1944. Balatoni Sport hétre, mert jövő évben újra visszatérnek s évről-évre megrendezik a leventei ifjuság balatoni országjárását, a balatoni levente h e t e t.

Negyvenezer levente labdarugó legjobb 22 játékosaküzd a levente bajnoki címért a Szent István napi döntőben.

Gyorsleventék bemutatót tartanak a mérkőzés előtt.

A Levente Hírközpont jelenti:

Szent István napján délután 5 órakor Budapesten a Millenáris sporttelepen bonyolítják le az Országos Levente Labdarugóbajnokság döntőmérkőzését.

Ez év március 15-én kezdődött meg a bajnokság, amelyben 805 csapat vett részt. Először a járási labdarugó címért küzdöttek 100 csoportban, majd az így kiválogatott 100 csapat kerületenként a kerületi bajnokságokat játszotta végig. A tíz kerületi bajnok ezután a kiesési Magyar Kupa szabályai szerint küzdött tovább. Jelenleg még négy csapat: a kalocsai Tanítóképző, a beregszászi Gimnázium, a szombathelyi LE. és a püspök-ladányi LE. leventelabdarugó csapata között áll a küzdelem. A még hátralevő mérkőzéseken dől el, hogy melyik két csapat áll ki a Szent István napi döntőben.

A bajnoki döntő mérkőzés előtt 4 órai kezdettel az ország legjobb levente motorosainak szereplésével kerékpár és motorkerékpár verseny lesz a következő műsorszámokkal: 5.000 m-es pontverseny 400 m-es üldöző csapatverseny 1000 m-es 100 cm motorkerékpáros pályaverseny döntő. leventeügyességi motorkerékpáros bemutató és kerékpáros zártrendű rajzbemutató.

A labdarugó bajnokság győztese a mérkőzés után megkapja a bajnokság díját a Rákóczi-serleget.

Évenként

többször a

vízbeledől

Tanulj meg

sürgősen uszni

Ne várd meg, míg

a vízbeledől!

Salgótarján megyei város polgármesterétől.
11. 132/1943. sz.

Tárgy: Az új termés beszállításával kapcsolatban az izgatás megakadályozása.

Hirdetmény.

Az új termés beszállításával kapcsolatban egyes helyeken izgatás folyik oly irányban, hogy a gazdák ne tegyenek eleget beszállítási kötelezettségüknek, mert az árak később fel lesznek emelve, illetve rövid időn belül újabb szabad kereskedelem lép életbe.

A nemzet élet-halál harcának ezen kritikus idejében az ilyen izgatás a legelvetemedettebb hazaárulás, amellyel szemben a hatóságnak, de magának a hazafiassan érző közönségnek is a leghatározottabban fel kell lépni. Az ilyen izgatásoknak, illetve az ilyen váltatlan hírek terjesztésének egyedüli célja a nemzet ellenálló erejének gyengítése és a nemzet egységének megbontása.

Minden gazda tartsa hazafias kötelezettségének sürgősen eleget tegyen, de tartsa hazafias kötelezettségének azt is hogy az izgatásokat és a váltatlan hírek terjesztőit a hatóságnak tudomására hozza, hogy ellenük a büntető eljárás megindítható legyen.

Salgótarján, 1943. aug. 16-án.

Horváth László
polgármester h.

Vennék zongorát, vagy pianót azonnali fizetéssel. Vidékről is.
Cím: Budapest, Pozsonyi ut. 1. Virágüzlet.
Telefon 115—934.

A közellátásügyi miniszter augusztus 10-én kiadott rendeletével szabályozta a természetbeni munkáért címén szerzett kenyérgabona beszállítását és visszavásárlását.

A rendelet többek között intézkedik arra az esetre, mikor a munkavállaló munkahelyén megszerzett kenyérgabonáját a kijelölt kereskedőnek vételre felajánlja azért, hogy lakóhelyén ugyanilyen nemű és mennyiségű kenyérgabonát az ottani kereskedőtől visszavásárolhasson. Ezen eladás, illetve vétel lebonyolításához a Gabonaforgalmi Központnak a munkahelyen illetékes kirendeltsége által kiállított utalványra szükséges.

Ez az intézkedés azt célozza, hogy a munkás ne legyen kénytelen kenyérgabona keresetét esetleg hosszabb távolságokra vasúton szállítani, de nem érinti azt a korábban kiadott rendelkezést, mely szerint a munkavállaló megszerzett kenyérgabonáját a községi előjáróság által kiadott szállítási igazolvánnyal lakóhelyére szállíthatja.

Fámogasd a

Vöröskeresztet!

SALGÓTARJÁNI APOLLO MOZGÓ

Szombaton 4, 6 és 8 órákor.
Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órákor.
H é t f ö n 4, 6 és 8 órákor.
K e d d e n este 6 és 8 órákor.

Szakítani nehéz dolog

Főszereplők: Kiss Manyi, Dajka Margit, Tóth Julia, Rajnai Gábor és v. Benkő Gyula.
Kieg: Magyar világhíradó!

Szerdán este 6 és 8 órákor.
Csütörtökön este 6 és 8 órákor.

A titokzatos grófnő

Fősz: Marta Harell, Wolff Al-bach Retty és Paul Hörbiger.
UFA és LUCE világhíradó.